

Nehemi citaaboo

Citaaboo fahamandiroo

Nehemi citaaboo woo mma denja Ezra citaaboo ga, cee jinaa i man'ti kala citaaboo folloku. Nehemi ka citaaboo woo kaŋ ga maapoo goo hantum.

Nehemi man'ti kala sargari juwalkaa Ezra waatoo boro. Nehemi man'ti kala Artaserses, Pers kokoyoo goykaw beeri, kokoyoo n'a noo fondo a ma koy Žerizalem koyraa ra ka miseyaŋ hanse. Kaŋ a too no din, ba kaŋ a mana kan boroyaŋ se, boro booboyaŋ yadda a ga k'a faaba ka Žerizalem cetaa hanse. A goo Ezra jeroo ga waatoo kaŋ Ezra ga Irkoy ašariyaa tiiraa caw.

Citaaboo woo ga jamaa bine šendaa cebe ir se. A ga Irkoy booriyanoo nda nga hinnaroo nga jamaa se cebe ir se.

Nehemi citaaboo woo ga hin ka zamnandi zamna beeri taaci:

- 1. Nehemi kaa ka Žerizalem koyraa guna (zamna 1na—2to).*
- 2. Koyraa cetaa cinayanoo (zamna 3to—7to).*
- 3. Ezra na Irkoy ašariyaa tiiraa caw jamaa se (zamna 8to—10to).*
- 4. Nehemi na jamaa cawandi k'i daŋ fondo henna ga (zamna 11to—13to).*

Nehemi duu Žerizalem koyraa alhabar

1 ¹Hakaliya iz'aroo Nehemi šenney fillaa ti woo. Artaserses laamaa jiiri warankantoo (20to), Kislewu handoo ra, a gar kaŋ ay goo koyra kaŋ kuubandi nda cete ra kaŋ ti Sus. ²Agay armey affoo kaŋ ti Hanani, nga nda boroyaŋ hun Žuda gandaa ra ka kaa. Alyahuudey kaŋ mana buu tamtaraa ra, ay n'i hāa nda ngi alhabar, nda Žerizalem alhabar. ³I nee ya ne: «Borey kaŋ mana buu tamtaraa ra kaŋyaŋ goo ma huna gandaa zamnaroo ra kaŋ ti Žuda ra goo binemarayaŋ beeri ra nda kaynayan ra, kayriyaŋ goo Žerizalem cetaa ra, i na nga ganbey ton.»

Nehemi na Irkoy ŋaaray Alyahuudey se

⁴Waatoo kaŋ ay maa šenney wey, ay goro ka hēe. Ay na jirbiyaŋ tee ay binoo ga maray, ay ga meehaw, ay ga beenaa Koyoo ŋaaray. ⁵Ay nee: «Ay g'a wiri ni ga, Abadantaa, n'ga beeri, hunburhaya ti ni, ni kaŋ ga *amaana too, n'ga laadir borey se kaŋ ga baa ni, wey kaŋ ga ni yaamarey dii. ⁶Ay ga ni suurandi, ma haŋajer ya ne, ma lakkal daŋ ya ne ka maa ŋaarayroo kaŋ ay g'a tee ma ne, agay, ni tamoo. Ay goo ma ŋaaray ni jine hō, cijin nda zaari, Izirayel borey se, ni tamey, ka Izirayel borey zunubey har kaaray, zunubey kaŋ ir n'i tee ma ne. Agay mo nda agay alaayaney, ir na zunubu tee. ⁷Ir na goy futu-futu tee ma ne, ir mana hanga yaamarey, nda hantumey, nda hantumey kaŋ kayandi kaŋ n'n'i noo ni tamoo Musa se. ⁸Ay g'a wiri ni ga, ma hongu šennoo kaŋ n'n'a noo Musa, ni tamoo se, ni nee: «Waati kaŋ war na fondaa naŋ, ay ga war say-say jamawey ra. ⁹Amma nda war yee kate ay ga, nda war n'ay yaamarey dii, war n'i ka dira, woo ga, ba nda war ga mooru, war goo aduŋna boŋ faa ga, ay ga war marga, ay ga kate war nongoo ra kaŋ ay n'a suuba k'ay maapoo gorandi a ra.» ¹⁰Ni tamey no, ni jamaa kaŋ n'n'a feeri nda ni hini beeroo nda ni kabe gaabantaa. ¹¹Ay Koyoo, ay g'a wiri ni ga, ma haŋajer agay, ni tamoo ŋaarayroo se nda ni tamey kaŋ ga baa ngi ma hunbur ni maapoo ŋaarayroo se. Ay noo hō ya hayaa tee kaŋ agay, ni tamoo ga baa y'a tee, daŋ aroo woo binoo ra a ma tamalla ya ne.»

Alwaatoo woo gar kaŋ ay si huga nda kala kokoyoo haŋhayey.

Pers kokoyoo na Nehemi noo fondo a ma koy Žerizalem

2¹ Kokoyoo Artaserses laamaa jiiri warankantoo (20to), Nisaj handoo ra, *alaneb hari mooraa goo kokoyoo jinoo ra, ay na alaneb haroo zaa k'a noo a se. Agay ndumoo mana bay ka huru cere ra a jine ka too hanoo woo. ² Kokoyoo nee ya ne: «Macin se ni ndumoo si feeri, ka gar n'si wirci? Kala binemarayyan no.» Ay hanse ka hunbur, ³ ay na kokoyoo zaabi ka nee: «Yala kokoyoo ma duu aloomur! Macin se agay ndumoo si huru cere ra, ka gar koyraa kanj ra ay baabey *saarawey goo kayri, nuune na ganbey diinandi?» ⁴ Kokoyoo nee ya ne: «Sohō, macin no n'ga baa?» Ay na beenaa Koyoo ŋaaray. ⁵ Woo banda ga, ay na kokoyoo zaabi ka nee: «Nda a tee kokoyoo se, nda agay, ni tamoo duu ni do alhormo, ay sanba ya koy Žuda gandraa ra, koyraa kanj ra ay baabey saarawey goo, hala y'a cin taaga.»

⁶ Kokoyoo kanj jeroo ga kokoy woyoo goo ma goro nee ya ne: «Waati marje no n'g'a tee ni diraa ra? Waati foo no n'ga willi kate?» A kan kokoyoo se nga m'ay naŋ ya koy, ay ga waatoo har a se kanj ay g'a tee. ⁷ Woo banda ga, ay nee kokoyoo se: «Nda a tee kokoyoo se, ay ma duu batagayanj Efrat isaa waynakanj here kaboo gofornerey se hala i m'ay naŋ ya bisa ka koy Žuda. ⁸ Ya duu bataga kokoyoo hawsaa lakkalkaa kanj ti Asaf se hala a m'ay noo bundu wongu hugoo ganbey se, hugoo jeroo ga, nda koyraa cetaa se, nda hugoo kanj ra ay ga koy.» Kokoyoo n'a tee ya ne, zama ay Koyoo albarkaa goo ay ga.

⁹ Ay koy Efrat isaa waynakanj here kaboo gofornerey do, ay n'i noo kokoyoo batagawey. Woo gar, kokoyoo nka wongu-ize jineboroyanj nda bari kaarukawyanj danj ay bande.

¹⁰ Waatoo kanj Horonj bora Sanbalat, nda Amonj borey goykaa Tobiya maa ŋennoo, i hanse ka dor kanj boro ma kaa Izirayel borey gomnoo se.

Nehemi koy cetaa takaa lawre

¹¹ Ay too Žerizalem, ay na jirbi hinza tee no din. ¹² Woo banda ga, ay tun cijinoo ra, agay nda aruyanj bila nda ay ma haya kul har borey se hayaa ra kanj ay Koyoo n'a danj ay binoo ra y'a tee Žerizalem se. Adabba tana sii ay bande nda man'ti woo kanj ga ay ga kaaru. ¹³ Cijinoo ra, ay fatta nda koyraa mijnoo kanj se i ga nee Gooroo mijnoo, ka koy *Dragonjoo haroo tenje, ka koy koyraa mijnoo kanj se i ga nee Birjoo mijnoo here ka Žerizalem cetewey lawre kanj ra kayriyanj goo nda nga ganbey kanj nuune n'i diinandi. ¹⁴ Ay bisa nda koyraa mijnoo kanj se i ga nee Harey mijnoo here nda kokoyoo bangoo here, amma kaarumaa kanj boŋ ay goo mana duu bisadoo. ¹⁵ Cijin here ay žigi ka koy gooroo here ka cetaa lawre. Woo banda ga, ay ga huru nda koyraa mijnoo kanj se i ga nee Gooroo mijnoo jina, ay yee ka willi.

¹⁶ Alkaaley si bay nongu kanj ra ay koy, i si bay haya kanj no ay goo m'a tee. Hala sohō ya na haya kul har Alyahuudey se, ya na haya har *sargari juwalkey se, ya n'a har boro kayantey se, ya n'a har alkaaley se, ya n'a har borey cindey se kanj ga kaa ka huga nda goyey. ¹⁷ Ay nee i se: «War ga dii bonaa kanj ra ir goo. Žerizalem tee gaa žeena, nuune na ganbey diinandi. Wa kaa, ir ma Žerizalem cetaa cin koyne, nga ra haawi ga hun ir ga.» ¹⁸ Ay na takaa har i se kanj nda ay Koyoo albarkaa goo ay bande, nda ŋenney kanj kokoyoo n'i har ya ne. I nee: «Ir ma tun ka cina!» I na bine tee ka goy henna woo tee.

¹⁹ Waatoo kanj Horonj bora Sanbalat, nda Amonj bora Tobiya kanj ti goykaw, nda Laaraboo Gešem maa ŋennoo, i n'ir fude, i n'ir dondaceray. I nee: «Macin no war ga tee ne ra? Kokoyoo ga war ga ture wala?» ²⁰ Ay n'i zaabi ka nee: «Beenaa Koyoo hunday no m'ir goyoo boryandi. Ir, nga tamey, ir ma tun ka cina, amma war, war sii nda baa Žerizalem, war sii nda hini Žerizalem, war maŋey si ciyandi Žerizalem.»

Alyahuudey na Žerizalem cetaa cin taaga

3¹ *Sargari juwalkey jineboraa Elyašib nda nga arma sargari juwalkey šintin ka koyraa mijnoo kañ se i ga nee Feejeý huru mijnoo cin taaga. I n'a dañ jere ga Irkoy se ka ganbey carawey dañ. I n'a dañ jere ga Irkoy se, k'a dii za soorohugu kukoo kañ se i ga nee Boro Zangu (100) soorohugu kukoo do hala soorohugu kukoo do kañ se i ga nee Hananeyel soorohugu kukoo. ²Nga jeroo ga, Žeriko arey cina. Nga jeroo ga, Imri iz'aroo Zakur mo cina. ³Sena iz'arey na koyraa mijnoo kañ se i ga nee Hamiisawey huru mijnoo cin. I n'a daabandi nda bunduyar, ka nga ganboo carawey, nda bundey kañ g'a daabu kufaley dañ a ga. ⁴Ngi jerey ga, Hakos iz'aroo Uri, nga iz'aroo Meremot ga goy. Ngi jerey ga, Mešezabel iz'aroo Berekiya, nga iz'aroo Mešulam ga goy. Ngi jerey ga, Bana iz'aroo Sadok ga goy. ⁵Ngi jerey ga, Tekowa borey ga goy, amma ngi boro kayantey mana yadda ka boñdum goyoo jineborey se.

⁶Paseya iz'aroo Yoyada, nda Besodiya iz'aroo Mešulam na koyraa mijnoo kañ se i ga nee Yešana huru mijnoo hanse. I n'a daabandi ka nga ganboo carawey, nda bundey kañ g'a daabu kufaley dañ a ga. ⁷Ngi jerey ga, Gabawoñ boraa Melatiya, nda Meronot boraa Yadoñ nda Gabawoñ nda Mispa arey ga goy ka Efrat isaa waynakanjay here kaboo goforneroo hugoo cin. ⁸Ngi jerey ga, Haraya iz'aroo Uziyel kañ goo wurakarkey ra ga goy. Nga jeroo ga, Hananiya kañ goo jii hew kaana hansekey ra ga goy. I na Žerizalem hanse hala cete tefaa do. ⁹Ngi jerey ga, Hur iz'aroo Refaya kañ ti Žerizalem laamaa jere foo boñkoynoo ga goy. ¹⁰Nga jeroo ga, Harumaf iz'aroo Yedaya ga goy nga hugoo tenje. Nga jeroo ga, Hašabneya iz'aroo Hatuš ga goy. ¹¹Harim iz'aroo Malkiya nda Pahat-Mowab iz'aroo Hašub na cetaa nongu tana hanse nda soorohugu kukoo kañ se i ga nee Alforoney soorohugu kukoo. ¹²Ngi jerey ga, Ha-Loheš iz'aroo Šalum kañ ti Žerizalem laamaa jere faa boñkoynoo, nga nda nga ize woyey ga goy. ¹³Hanun nda Zanowa gorokeý na koyraa mijnoo kañ se i ga nee Gooroo mijnoo hanse. I n'a cin taaga ka nga ganboo carawey, nda bundey kañ g'a daabu kufaley dañ a ga. Ka tonton, i na kabedaaru mee zenber foo (1.000) cin cetaa ra ka koy hala koyraa mijnoo kañ se i ga nee Birjoo mijnoo do. ¹⁴Rekab iz'aroo Malkiya kañ ti Bet-Kerem koyraa laamaa boñkoynoo na Birjoo mijnoo hanse. A n'a cin ka nga ganboo carawey, nda bundey kañ g'a daabu kufaley dañ a ga.

¹⁵Kol-Hoze iz'aroo Šalum kañ ti Mispa koyraa laamaa boñkoynoo na koyraa mijnoo kañ se i ga nee Hari Hundogoo mijnoo hanse. A n'a cin taaga, a n'a gum ka nga ganboo carawey, nda bundey kañ g'a daabu kufaley dañ a ga. A yee koyne ka cetaa cin kañ goo Silowe haroo jeroo kañ goo kokoyoo sadiñaa nda tintimey game kañ ga zumbu ka hun Dawda koyraa ra. ¹⁶Nga dumaa ga, Azbuk iz'aroo Nehemi kañ ti Bet-Sur koyraa laamaa jere faa boñkoynoo ga goy hala Dawda *saarawey tenje ka koy hala bangoo kañ teendi nda kabe do, ka koy hala wongaarey hugoo do. ¹⁷Nga dumaa ga, *Lewi borey ga goy, Bani iz'aroo Rehun. Nga jeroo ga, Hašabiya kañ ti Kela koyraa laamaa jere faa boñkoynoo ga goy nga laamaa se. ¹⁸Nga dumaa ga, ngi armey Henadad iz'aroo Binuwi kañ ti Kela koyraa jere faa boñkoynoo ga goy. ¹⁹Nga jeroo ga, Yešuwa iz'aroo Ezer kañ ti Mispa boñkoynoo na nongu tana hanse kañ ga žigi ka koy wongu jinawey do, nongoo no kañ ra cetaa ga kanje tee. ²⁰Nga dumaa ga, Zabay iz'aroo Baruk gaabandi ka nongu tana hanse, k'a dii za kanjoo ga hala sargari juwalkey jineboraa Elyašib hugoo mijnoo ga. ²¹Nga dumaa ga, Hakos iz'aroo Uri, nga iz'aroo Meremot na nongu tana hanse, k'a dii za Elyašib hugoo mijnoo do hala Elyašib hugoo se banda.

²²Nga dumaa ga, sargari juwalkey kañ goo koyraa laamaa ra ga goy. ²³Ngi dumaa ga, Benzameñ nda Hašub ga goy ngi hugoo tenje. Ngi dumaa ga, Ananiya iz'aroo Maseya, nga iz'aroo Azariya ga goy nga hugoo jeroo ga. ²⁴Nga dumaa ga, Henadad

iz'aroo Binuwi na nongu tana hanse, k'a dii za Azariya hugoo kanjoo ga hala nongoo kaŋ ra cetaa ka kanje tee. ²⁵ Uzay iz'aroo Palal ga goy hugoo kanjoo tenje nda soorohugu kukoo kaŋ goo kokoy hugoo jine, lakkalkey hugoo jere. Nga dumaa ga, Paroš iz'aroo Pedaya. ²⁶ Irkoy *hugoo goykey kaŋ goo fargandoo ra kaŋ ga jer kaŋ maapoo ti Ofel ga goy hala koyraa mijoo kaŋ se i ga nee Harey mijoo tenje waynahunay here nda soorohugu kukoo kaŋ ga jer do. ²⁷ Nga dumaa ga, Tekowa borey na nongu tana hanse, k'a dii za soorohugu kukoo kaŋ ga jer tenje ka koy hala Ofel cetaa do.

²⁸ Koyraa mijoo kaŋ se i ga nee Baryey huru mijoo se beene, sargari juwalkey affoo kul ga goy nga hugoo mijoo ga. ²⁹ Ngi dumaa ga, Imer iz'aroo Sadok ga goy nga hugoo tenje ga. Nga dumaa ga, Šekaniya iz'aroo Šemaya kaŋ ti koyraa mijoo kaŋ se i ga nee Waynahunay here mijoo lakkalkaa ga goy. ³⁰ Nga dumaa ga, Šelemiya iz'aroo Hananiya nda Salaf iz'aru idduwantoo Hanun na cetaa nongu tana hanse. Ngi dumaa ga, Berekiya iz'aroo Mešulam ga goy nga hugu-izoo tenje. ³¹ Nga dumaa ga, Malkiya kaŋ goo wurakarkey ra ga goy hala Irkoy hugoo goykey hugoo do nda maamalakey hugoo do kaŋ ga Mifkad hugoo tenje ka koy hala hugu-izoo do kaŋ goo soorohugoo ra, cetaa kanjoo ga. ³² Wurakarkey nda maamalakey ga goy soorohugoo hugu-izoo kaŋ goo kanjoo ga ka koy koyraa mijoo kaŋ se i ga nee Feejey huru mijoo ga.

Alyahuudey iberey ga baa ngi ma goyey kayandi

³³ Waatoo kaŋ Sanbalat maa kaŋ ir goo ma cetaa cin taaga, a futu, a hanse ka dor. A na Alyahuudey fude. ³⁴ A šelaŋ nga armey nda *Samari wongu-izey jine ka nee: «Macin no Alyahuudu boro yalaafantey wey g'a tee? I mma ngi koyraa cin koyne wala? I mma sargari kaa a ra wala? I ga hongu ngi g'a benandi sohō da wala? I ga hin ka tondiyar tunandi kaŋ goo labu cire kaŋ tonandi wala?» ³⁵ Amor boraa Tobiya goo jeroo ga, a nee: «I ma cina de! Nda nzungu žigi ngi tondi cetaa ga, a g'a kaŋandi.»

Nehemi Irkoy ŋaarayoo

³⁶ Ay na Irkoy ŋaaray ka nee: «Ir Koyoo, haŋajer ir se, zama ir kayna! Ngi haawoo kaŋandi boŋey boŋ, i ma ngi hayey taa ka koy nda ey ganda waani ra k'i tee baŋna. ³⁷ Masi ngi laybey tugu, ngi zunubey masi tuusandi ni do, zama i na cinakey tooje.» ³⁸ Ir na cetaa cin koyne, cetaa cinandi hala nga kayyanoo gamoo ga. Jamaa na goyoo woo zaa ngi biney ra.

Sanbalat kayandi nga ma Alyahuudey wongu

4¹ Amma waatoo kaŋ Sanbalat, nda Tobiya, nda Laarabey, nda Amonj borey, nda Ašdod borey maa kaŋ Žerizalem cetewey hanseyanoo ga koy nda jine, de mo funey šintin ka lutandi, i hanse ka futu. ² I kul marga ka hawandifutay ka koy Žerizalem tangam ka hasaraw tee a se. ³ Amma ir n'ir Koyoo ŋaaray, de ngi maaganda se ir na lakkalkawayŋ daŋ kaŋ g'i hawgay cijin nda zaari. ⁴ Woo kul, Žuda borey nee: «Jinay jerekey jaŋandi, tondi kayri-kayrey ga boobo. Ir, ir si hin ka cetaa cin.» ⁵ Ir nkuwawey nee: «I si haya kul bay, i si dii haya kul hala ir ma zunbu i game, ir g'i wii, woo ga, ir ga goyoo kayandi.»

Nehemi na nga borey noo wongu jinayyaŋ

⁶ Alyahuudey kaŋ ga goro ir iberey jere kaa ka alhabar daŋ ir ra cee woy (10). I nee ir se: «Nongu kul kaŋ here nda war bere, i ga kaŋ ir ga.» ⁷ Woo se nongey kaŋ ra cetaa ga dunbay, ay na boroyaŋ daŋ nongey din ra nda cetaa banda ga, ay n'i daŋ hugu-hugu, ngi, nda ngi takubawey, nda ngi yaajey, nda ngi birawey. ⁸ Waatoo kaŋ ay n'i guna, ay man boro kayantey, nda alkaaley, nda jamaa cindoo, ay nee i se: «War masi hunbur ey. Wa hongu war Koyoo kaŋ ga beeri, a ga hunburandi. Wa tangam war armyey, nda war iz'arey, nda war ize woyey, nda war wandey, nda war hugey se.»

⁹ Waatoo kaŋ ir iberey maa kaŋ ir duu alhabar kaŋ Irkoy na ngi addibaarawey hasara, ir kul yee cetaa do, boro foo kul koy nga goyoo ra. ¹⁰ Za hanoo din, ay goykey jere faa goo goyoo ga, jere faa ga yaajey, nda korawey, nda birawey, nda guuru darbawey dii. Bonkoyney ga Žuda borey kul hawgay. ¹¹ Borey kaŋ ga cetaa cin nda wey kaŋ ga jinawey zaa ga kabe foo ka goy, kabe foo wongu jinay goo a ra. ¹² Cinakey boro foo kul nga takubaa goo centoo ga, i ga cina. Bora a kaŋ ga hilloo hēenandi ga kay ay jere. ¹³ Ay nee boro kayantey, nda alkaaley, nda jamaa cindoo se: «Goy boobo cindi cetaa ra, goyoo ra ir ga say-say, ir ga mooru cere. ¹⁴ Nongu kul kaŋ ra war goo, nda war maa hilloo jindoo, war ma kaa ka marga ir jere, ir Koyoo ga wongu ir se.»

¹⁵ Takaa woo nda ir koy a ga goyoo ra, ir jere faa yaaji goo kabey ra za waynaa hunyanoo ga hala ka koy handarawey fattaroo ga. ¹⁶ Alwaati follokaa din da ra, ay nee jamaa se: «Boro foo kul nda nga goykaa ma cijinoo tee Žerizalem, cijinoo ra i ga lakkal ir se, zaaroo ra i ga goy.» ¹⁷ Agay, nda ag'armey, nda ay goykey, nda lakkalkey kaŋ goo ay bande, ir affoo kul mana nga bankaarawey kaa. Boro kul haya sii a kone kala nga wongu jinaa nda hari.

Nehemi na Alyahuudey šerretaray jaḡaa benandi

5¹Waati foo, jamaa arey nda ngi wandey hanse ka hayayaḡ har ngi arma Alyahuudu cindey takaa ga. ²Affooyaḡ ga nee: «Ir, nda ir iz'arey, nda ir ize woyey, ir ga boobo, ir ga hima ka duu taasuu ka ḡaa ka huna.» ³Affooyaḡ mo ga nee: «Ir n'ir faarey, nda ir *alaneb faarey, nda ir hugey daḡ tolme hala ir ma duu ka duu taasuu heraa waatoo ra.» ⁴Affooyaḡ ga nee: «Hala ir ma duu ka alkaasoo bana kokoyoo se kala ir n'ir faarey nda ir alaneb faarey noo jina ir ma duu ka duu garaw. ⁵Ka gar ir nda ir armyey kul ti ham follokaa, ir izey nda ngi izey kul ti affoo. Woo kul, ir ga hima k'ir iz'arey nda ir ize woyey noo i se baḡḡa. Ir ize woy boobo tee koḡḡa ka ben. Haya kul sii ir kone, ir faarey nda ir alaneb faarey tee boro fooyaḡ wane.»

⁶Waatoo kaḡ ay maa ngi hēenoo nda šenney wey, ay hanse ka futu. ⁷Ay kayandi ay binoo ra ya kašeta boro kayantey nda alkaaley ga. Ay nee i se: «Macin se war ga garaw war armyey se ka arriba ceeci a ga? Ay na margari beeri tee ngi misoo ga.» ⁸Ay nee i se: «Ir, ir n'ir arma Alyahuudey kaḡ neerandi ka tee tayaḡ gandawey ra, kullihinne ir ga hin, ir n'i kaa kabe ra. Sohō war, war ga war armyey neere, de mo war s'i neere kala ir jamaa borey se!» I dangay, i mana hin ka haya kul har. ⁹Woo banda ga, ay nee: «Woo kaḡ war g'a tee si boori. War mma hima ka huna ir Koyoo hunburay ra, gandawey kaḡ ti ir iberey masi koy ir kaynandi. ¹⁰Agay mo, nda ay armyey, nda ay tamey, ir na nooru nda taasuu garaw i se. Ay g'a wiri war ga, ir ma garaa naḡ i se. ¹¹Ay g'a wiri war ga, war ma ngi faarey, nda ngi alaneb faarey, nda ngi *zaytunaḡey, nda ngi hugey yeeti i ga hō hunday, nda arribaa kaḡ war n'a daḡ nooroo, nda taasoo, nda alaneb haroo nda jiyoo ga k'a taa i kone.» ¹²I zaabi ka nee: «Ir g'i yeeti, ir si haya kul wiri i ga, ir ga hayaa tee kaḡ n'n'a har.» Woo ga, ay na *sargari juwalkey cee, ay n'i žeendi i ma hayaa tee kaḡ i n'a har. ¹³Koyne mo, ay n'ay bankaaraa kokobu ka nee: «Boro kul kaḡ mana hayaa tee kaḡ a n'a har, Irkoy m'a kokobu k'a kaa nga hugoo nda nga goyoo nafaa ra sanda takaa woo, takaa din da nda aroo woo ma kokobandi ka kaḡandi koonay ra.» Margaroo kul nee: «Amin!» I na Abadantaa saabu. Jamaa na hayaa tee kaḡ i n'a har.

¹⁴Za hanoo kaḡ kokoyoo yaamar ya tee gofornerey žuda gandaa ra, za kokoyoo Artaserses jiiri warankantoo (20to) hala nga jiiri waranza cindi hinkantoo (32to) ga, jiiri woy cindi hinka (12), a ma tee agay wala ay hugey borey mana huna nda ḡaahayaa kaḡ ga nondi gofornerey se. ¹⁵Gofornerey jinawey kaḡ kaa ay jine ga hanse ka jamaa farandi ka ḡaayan, nda *alaneb hari mooro, nda nzorfu kaaray tamma boḡ woytaaci (40) dii i ga, ba ngi tamey ga ngi boḡ tee boḡkoyini jamaa se. Amma agay, Irkoy hunburay se ya na woo tee. ¹⁶Ka tonton ay goy cetaa woo cinaroo ra. Ir mana faari day, de mo ay goykey kul cere ra goo goyoo ra. ¹⁷Alyahuudey ra, alkaaley kaḡ ga ḡaa ay do man'ti kala boro zangu nda woyguu (150) kaḡ ra borey sii kaḡ ga hun gandawey kaḡ ga taalamma ir ga. ¹⁸Zaari kul, haw foo, nda feeji suubante iddu, nda cirawaḡ no ma koosandi ay hugoo ra. Jirbi woy (10) kul i ga alaneb hari mooro boobo hanse kaḡ ga wasa. Amma woo kul, borey kaḡ ga hima ka gofornerey noo haya, ya n'a wiri i ga, zama goyoo ga hanse ka tiḡ jamaa se.

¹⁹Ay na Irkoy ḡaaray ka nee: «Ay Koyoo, hongu agay henna hayey kul kaḡ ay n'i tee jamaa woo se maaganda!»

Alyahuudey iberey yee koyne ka tun i se

6¹ Waatoo kaɗ Sanbalat, nda Tobiya, nda Laaraboo Gešem, nda ir iberey jerey maa kaɗ ay na cetaa cin, de mo ba waaru foo mana cindi a ra, woo gar ya na ganbey lefewey daɗ. ² Sanbalat nda Gešem na dontokaw sanba ay do ka nee ya ne kaɗ ya kaa ir ma cere kubay Keferim, Ono gooroo ra. I nka soolu ngi ma ifutu tee ya ne. ³ Ay na dontokawayan sanba kaɗ ma koy nee i se kaɗ goy boobo goo ya ne, ay si hin ka koy no din. Nda ay n'a naɗ ka koy i do, goyey ga kay.

⁴ Cee taaci i ga donto ka haya follokaa wiri ay ga, ay na zaabi follokaa har i se. ⁵ Cee guwantoo Sanbalat na batagaa kaɗ ra alhabar follokaa goo daɗ nga tamoo kaboo ra a ma kate a ay do. ⁶ A nka nee nga hantumoo ra: «A goo ma harandi dumey nda cere game, Gešem mo g'a har, šennoo ti ni nda Alyahuudey, war mma baa war ma ture, woo maaganda se ni goo ma cetaa cin. Miimandaa woo ra, i nee kaɗ ni ka nee kaɗ ni mma baa ma tee kokoy. ⁷ I nee kaɗ n'a ba annabiyay daɗ kaɗ ma šelaɗ Žerizalem ka nee: «Kokoy bangay Žuda laamaa ra.» Miimandawey wey cine kokoyoo ga maar'ey. Adiši kaa ir ma šelaɗ.» ⁸ Ay daɗ ka nee a se: «Miimandawey wey kaɗ n'g'i har mana tee, ni no m'i kaa ni boɗoo ra.» ⁹ Borey wey kul ga baa ngi m'ir hunburandi, i ga nee kaɗ ir biney ga kaa ka hun, goyoo si teendi.

Ay na Irkoy ɗaaray ka nee: «Sohō ay Koyoo, bine daɗ ay ra.»

¹⁰ Ay koy Mehetabel iz'aroo Delaya, nga iz'aroo Šemaya do. A ga daaba hugoo ra, a nee: «Ir ma koy cere kubay Abadantaa *hugoo ra, hugoo gundoo ra, ir ma miɗey daabu ir ga, zama i mma kaa ka ni wii, cijinoo ra i ga kaa ka ni wii.» ¹¹ Ay zaabi ka nee: «Ay cine aru ga zuru wala? May ti ay cine aroo kaɗ ga huru Irkoy hugoo ra de a ma huna? Ay si huru.»

¹² Ay bay kaɗ man'ti Irkoy k'a sanba. Sanbalat nda Tobiya nk'a day, woo se a ga annabi šenni har ay ga. ¹³ I nk'a day hala ya duu ka hunbur, ya hanga ngi šenney ka zunubu tee. Woo ra ay maapoo ga futu, i g'ay haawandi.

¹⁴ Ay na Irkoy ɗaaray ka nee: «Ay Koyoo, hongu Tobiya nda Sanbalat, m'i bana ka sawa nda ngi teegoyey. Ma hongu annabi woyoo Nowadiya nda annabey jerey kaɗ ga baa ngi m'ay hunburandi.»

¹⁵ Cetaa ben Elul handoo jirbi waranka cindi guwantoo (25to) ra. Jirbi woyguu cindi hinka (52) no goyoo n'a tee hala a ga ben. ¹⁶ Waatoo kaɗ ir iberey kul maar'a, gandawey kul kaɗ g'ir kuubi k'ir bere hunbur, de i hanse ka haw, i hakiika ka bay kaɗ goyoo, ir Koyoo k'a tee.

¹⁷ Alwaatoo woo, Žuda gandaa boro kayantey na bataga booboyay sanba Tobiya se, i ga duu Tobiya mo batagawey. ¹⁸ Žuda boro boobo alkawlu goo ngi nda a game, zama a man'ti kala Ara iz'aroo Šekina nzura. Nga iz'aroo Yohanaɗ na Berekiya iz'aroo Mešulam ize woyoo hiiji. ¹⁹ I ga nga teegoy henney har a jine, i ga koy nda a se ay šenney. Tobiya ga batagayan sanba k'ay hunburandi.

Takaway kaŋ nda Žerizalem ga lakkalandi

7¹ Waatoo kaŋ cetaa cinandi ka ben, de ay na ganbey caraway daŋ, i na koyraa miŋey lakkalkey, nda donkey, nda *Lewi borey daŋ ngi dogey ra. ² Ay na yaamar noo ag'armaa Hanani se nda Hananiya se. Hananiya ti Žerizalem tondi hugoo jineboraa, boro no kaŋ bisa boro boobo, zama a ga laadir, a ga hunbur Irkoy. ³ Ay nee i se: «Žerizalem ganbey si feera nda waynaa mana koron, i ga ganbey daabu k'i kufal waatoo kaŋ lakkalkey goo no. Žerizalem borey ra, i ma lakkalkawayan kaa koyraa se, boro foo kul nga dogoo ra nda nga hugoo tenje.»

Žuda borey kaŋ willi kate ngi gandaa ra

(Ezra 2)

⁴ Koyraa ga tafay, a ga hay, amma alžama boobo sii a ra, hugey mana cinandi taaga. ⁵ Ay Koyoo daŋ ay binoo ra ya boro kayantey, nda alkaaley, nda jamaa marga k'i hantum. Ay na taarikoo citaaboo gar kaŋ ra boro jinaway kaŋ koy maŋey goo, hantumoo kaŋ ay dii a, a ra ti: ⁶ «Gandaa zamnaroo kaŋ ti Žuda, nga borey kaŋ Babiloŋ kokoyoo Nebukanezar n'i dii ka koy nda ey, borey din hun tamtaray, wey kaŋ willi kate i ra Žerizalem, nda wey kaŋ koy Žuda gandaa ra ti wey. Boro foo kul goro nga koyraa ra. ⁷ I willi kate Zorobabel bande, nda Yešuwa, nda Nehemiya, nda Azariya, nda Ramiya, nda Nahamani, nda Mardoše, nda Bilšan, nda Misperet, nda Bigway, nda Nehum, nda Baana. Izirayel jamaa arey hinnaa ne ti woo:

⁸ Paroš hayroo hinnaa ti: boro zenber hinka nda zangu nda woyye cindi hinka (2.172).

⁹ Šefatiya hayroo hinnaa ti: boro zangu hinza nda woyye cindi hinka (372).

¹⁰ Ara hayroo hinnaa ti: boro zangu iddu nda woyguu cindi hinka (652).

¹¹ Pahat-Mowab borey kaŋ hun Yešuwa nda Žowab hayroo ra hinnaa ti: boro zenber hinka nda zangu yaaha nda iwoy cindi yaaha (2.818).

¹² Elam hayroo hinnaa ti: boro zenber foo nda zangu hinka nda woyguu cindi taaci (1.254).

¹³ Zattu hayroo hinnaa ti: boro zangu yaaha nda woytaaci cindi guu (845).

¹⁴ Zakkay hayroo hinnaa ti: boro zangu iyye nda woydu (760).

¹⁵ Binuwi hayroo hinnaa ti: boro zangu iddu nda woytaaci cindi yaaha (648).

¹⁶ Bebay hayroo hinnaa ti: boro zangu iddu nda waranka cindi yaaha (628).

¹⁷ Azgad hayroo hinnaa ti: boro zenber hinka nda zangu hinza nda waranka cindi hinka (2.322).

¹⁸ Adonikam hayroo hinnaa ti: boro zangu iddu nda woydu cindi iyye (667).

¹⁹ Bigway hayroo hinnaa ti: boro zenber hinka nda woydu cindi iyye (2.067).

²⁰ Adin hayroo hinnaa ti: boro zangu iddu nda woyguu cindi guu (655).

²¹ Ater hayroo kaŋ hun Ezekiyas ga hinnaa ti: boro woyyagga cindi yaaha (98).

²² Hašum hayroo hinnaa ti: boro zangu hinza nda waranka cindi yaaha (328).

²³ Besay hayroo hinnaa ti: boro zangu hinza nda waranka cindi taaci (324).

²⁴ Harif hayroo hinnaa ti: boro zangu nda iwoy cindi hinka (112).

²⁵ Gabawoŋ koyraa borey hinnaa ti: boro woyyagga cindi guu (95).

²⁶ Betelehem koyraa borey nda Netofa koyraa borey hinnaa ti: boro zangu nda woyyaaha cindi yaaha (188).

²⁷ Anatot koyraa borey hinnaa ti: boro zangu nda waranka cindi yaaha (128).

²⁸ Bet-Azmawet koyraa borey hinnaa ti: boro woytaaci cindi hinka (42).

²⁹ Kiryat-Yarim, nda Kefira, nda Berot koyrawey borey hinnaa ti: boro zangu iyye nda woytaaci cindi hinza (743).

³⁰ Rama nda Geba koyrawey borey hinnaa ti: boro zangu iddu nda waranka cindi foo (621).

³¹ Mikmas koyraa borey hinnaa ti: boro zangu nda waranka cindi hinka (122).

³² Betel nda Ayi koyrawey borey hinnaa ti: boro zangu nda waranka cindi hinza (123).

³³ Nebo faa koyraa borey hinnaa ti: boro woyguu cindi hinka (52).

³⁴ Elam faa hayroo hinnaa ti: boro zenber foo nda zangu hinka nda woyguu cindi taaci (1.254).

³⁵ Harim hayroo hinnaa ti: boro zangu hinza nda waranka (320).

³⁶ Žeriko koyraa borey hinnaa ti: boro zangu hinza nda woynaaci cindi guu (345).

³⁷ Lod, nda Hadid, nda Ono koyrawey borey hinnaa ti: boro zangu iyee nda waranka cindi foo (721).

³⁸ Sena koyraa borey hinnaa ti: boro zenber hinza nda zangu yagga nda waranza (3.930).

³⁹ *Sargari juwalkey ra, wey kaŋ ti Yedaya hayroo kaŋ hun Yešuwa ga hinnaa ti: boro zangu yagga nda woynaaci cindi hinza (973).

⁴⁰ Imer hayroo hinnaa ti: boro zenber foo nda woyguu cindi hinka (1.052).

⁴¹ Pašeher hayroo hinnaa ti: boro zenber foo nda zangu hinka nda woynaaci cindi iyee (1.247).

⁴² Harim hayroo hinnaa ti: boro zenber foo nda iwoy cindi iyee (1.017).

⁴³ *Lewi borey ra, wey kaŋ ti Yešuwa hayroo, i hun Kadmiyel ga kaŋyaŋ hun Hodewa hugoo borey ga hinnaa ti: boro woynaaci cindi taaci (74).

⁴⁴ Donkey ra, Asaf hayroo hinnaa ti: boro zangu nda woynaaci cindi yaaha (148).

⁴⁵ Hugu mee lakkalkey ra, Šalum hayroo, nda Ater hayroo, nda Talmoŋ hayroo, nda Akub hayroo, nda Hatita hayroo, nda Šobay hayroo hinnaa ti: boro zangu nda waranza cindi yaaha (138).

⁴⁶ Irkoy *hugoo goykey ti: Siha hayroo, nda Hasufa hayroo, nda Tabawot hayroo,

⁴⁷ nda Keros hayroo, nda Siya hayroo, nda Padoŋ hayroo, ⁴⁸ nda Lebana hayroo, nda Hagaba hayroo, nda Šalmay hayroo, ⁴⁹ nda Hanaŋ hayroo, nda Gidel hayroo, nda Gahar hayroo, ⁵⁰ nda Reya hayroo, nda Resin hayroo, nda Nekoda hayroo, ⁵¹ nda Gazam hayroo, nda Uza hayroo, nda Paseya hayroo, ⁵² nda Besay hayroo, nda Mewunim hayroo, nda Nefušiim hayroo, ⁵³ nda Bakbuk hayroo, nda Hakufa hayroo, nda Harhur hayroo, ⁵⁴ nda Beslit hayroo, nda Mehida hayroo, nda Harša hayroo, ⁵⁵ nda Barkos hayroo, nda Sisera hayroo, nda Tama hayroo, ⁵⁶ nda Nesiya hayroo, nda Hatifa hayroo.

⁵⁷ Sulaymaana goykey hayrey ti: Sotay hayroo, nda Soferet hayroo, nda Perida hayroo, ⁵⁸ nda Yaala hayroo, nda Darkoŋ hayroo, nda Gidel hayroo, ⁵⁹ nda Šefatiya hayroo, nda Hatil hayroo, nda Pokeret-Sebayim hayroo, nda Amonoŋ hayroo. ⁶⁰ Irkoy hugoo goykey nda Sulaymaana goykey hayroo kul cere ra man'ti kala boro zangu hinza nda woynaaci cindi hinka (392).

⁶¹ Borey ne kaŋ kaa ka hun Tel-Mela, nda Tel-Harša, nda Kerub-Adoŋ, nda Imer, i mana hin ka ngi hugey borey har, i mana hin ka ngi assiloo har ka cebe kaŋ Izirayel boroyaŋ ti ngi. ⁶² I man'ti kala Delaya hayroo, nda Tobiya hayroo, nda Nekoda hayroo, i kul cere ra man'ti kala boro zangu iddu nda woynaaci cindi hinka (642).

⁶³ Sargari juwalkey mo ra, boroyaŋ mana hin ka ngi assiloo har, borey ti: Hobaya hayroo, nda Hakos hayroo, nda Barzilay hayroo. Barzilay ka hiiji Galad boraa Barzilay ize woynaaci ra, woo se ngi maŋnoo huru a ga. ⁶⁴ I na ngi taarikey ceeci kaŋ ga borey har kaŋ ga i hun, amma i mana duu ey. I n'i dii boroyaŋ kaŋ ga žiibi, i si yee koyne ka hin ka sargari juwalyan goyoo tee. ⁶⁵ Goforneroo nee i se kaŋ i masi hayey ŋaa kaŋ hanse ka henan hala sargari juwalkaw ma kaa kaŋ ga *alkurraa goy jinawey kaŋ ti Urim nda Tumim ka gunandi ka dii.

⁶⁶ Jamaa kul cere ra man'ti kala boro zenber woynaaci cindi hinka nda zangu hinza nda woynadu (42.360) ⁶⁷ kaŋ ra ngi baŋney nda ngi koŋney sii, kaŋyaŋ ti boro zenber

iyeye nda zangu hinza nda waranza cindi iyeye (7.337). Donkaw aru boro nda woy boro zangu hinka nda woytaaci cindi guu (245) goo i ra. ⁶⁸I goo nda yoo zangu taaci nda waranza cindi guu (435) nda farka zenber iddu nda zangu iyeye nda waranka (6.720). ⁶⁹Hugu boŋ fooyaŋ na faabari noo goyey se. Goforneroo na wura tamma boŋ zenber foo (1.000), nda kusu woyguu (50), nda sargari juwalkaw bankaaray zangu guu nda waranza (530) noo. ⁷⁰Hayey kaŋ hugu boŋey n'i noo goyey se ti wura tamma boŋ zenber waranka (20.000) nda nzorfu kaaray kilo zenber foo nda zangu (1.100). ⁷¹Jamaa cindoo na wura tamma boŋ zenber waranka (20.000) nda nzorfu kaaray kilo zenber foo (1.000), nda sargari juwalkaw bankaaray woydu cindi iyeye (67) noo.

⁷²Sargari juwalkey, nda Lewi borey, nda hugu mee lakkalkey, nda donkey, nda jamaa jere foo, nda Irkoy hugoo goykey, nda Izirayel kul koy goro ngi koyrawey ra.»

Waatoŋ kaŋ jiiroo handu iyyantoo too, Izirayel borey goro ngi koyrawey ra.

Ezra na ašariyaa tiiraa caw jamaa kul jine

8¹ Jamaa kul marga sanda boro folloku farroo ra kaŋ goo koyraa mijoo kaŋ se i ga nee Harey mijoo ga. I nee Ezra kaŋ ti *citaaboo baykaw alfa se a ma kate Musa *ašariyaa tiiraa, ašariyaa kaŋ Abadantaa n'a noo Izirayel se. ² *Sargari juwalkaa Ezra kate ašariyaa tiiraa margaroo kul jine, arey, nda woyey, nda boro kul kaŋ ga hin ka faham hayaa kaŋ ga cawandi se. Handu iyyantoo jirbi jinaa no. ³ A na tiiraa caw za subbaahi hala zaarikayaa ra, farroo ra kaŋ ga koyraa mijoo kaŋ se i ga nee Harey mijoo tenje, arey, nda woyey, nda boro kul kaŋ ga hin ka faham hayaa kaŋ ga cawandi se jine. Jamaa kul na haŋa kayandi ašariyaa tiiraa kaŋ ga cawandi se.

⁴ Citaaboo baykaw alfagaa Ezra ga kay bundu tintim boŋ kaŋ i n'a hanse batoo woo se. Nga jeroo ga, kabe gumaa here Matitiya, nda Šema, nda Anaya, nda Uri, nda Hilkiya, nda Maseya goo, nga kabe waawaa here Pedaya, nda Minkaylu, nda Malkiya, nda Hašum, nda Hašbadana, nda Zakariya, nda Mešulam goo. ⁵ Ezra na tiiraa feeri jamaa kul jine, a goo jamaa kul se beene, waatoo kaŋ a n'a feeri gar jamaa kul ga kay. ⁶ Ezra na albarka tee Abadantaa, Koy beeroo se, jamaa kul na ngi kabey jer ka zaabi ka nee: «Amin! Amin!» I gunguma ka ngi ndumey ka sujudu laboo ra Abadantaa jine. ⁷ Waatoo din Yešuwa, nda Bani, nda Šerebiya, nda Yamin, nda Akub, nda Šabtay, nda Hodiya, nda Maseya, nda Kelita, nda Azariya, nda Yozabad, nda Hanaŋ, nda Pelaya kaŋ ti *Lewi borey kaŋ ga ašariyaa fahamandi jamaa se, jamaa ga kay ngi boŋ ga. ⁸ I ga Irkoy ašariyaa tiiraa caw nda fondaa, woo kaŋ i n'a caw i ga maanaa har hala borey ma faham hayaa kaŋ cawandi se.

⁹ Jamaa kul hēe kaŋ i maa ašariyaa šenney. Woo ga, goforneroo Nehemi, nda sargari juwalkaa kaŋ ti citaaboo baykaw alfagaa Ezra, nda Lewi borey kaŋ ga jamaa cawandi, i nee jamaa kul se: «Hō man'ti kala zaari kaŋ yeetandi jere ga war Koyoo Abadantaa maapoo ga, war ndumey masi huru cere ra, war masi hēe.» ¹⁰ A nee i se koyne: «Wa koy, war ma ham naasayaŋ ŋaa, war ma haŋhaya kaanayaŋ haŋ, war ma sanba borey se kaŋ sii nda haya kaŋ i g'a hina. Hō man'ti kala zaari kaŋ yeetandi jere ga ir Koyoo maapoo ga. War biney masi hēe, zama Abadantaa paaloo ti war gaaboo.» ¹¹ Lewi borey na borey kul dangayandi ka nee i se: «Wa dangay, zama hō man'ti kala zaari kaŋ yeetandi jere ga Irkoy se, war biney masi hēe.»

¹² Jamaa kul koy ŋaa ka haŋ, ka borey noo ŋaayan, i na hooray beeri tee, zama i faham šenney se kaŋ harandi i se.

Tendewey jingaroo

¹³ Zaari hinkantoo hane, jamaa kul hugu boŋey, nda *sargari juwalkey, nda *Lewi borey na cere marga *citaaboo baykaw alfagaa Ezra jere ka faham *ašariyaa šennoo se. ¹⁴ I dii kaŋ a hantumandi ašariyaa ra kaŋ Abadantaa na Musa k'i yaamar, kaŋ Izirayel borey si hima ka goro kala tendeyaŋ ra handu iyyantoo jingaroo^a ra, ¹⁵ de mo šenni ne kaŋ i ga hima k'a har koyrawey kul ra nda Žerizalem ra ka nee: «Wa fatta ka koy tondi hondoo ra, war ma kate *zaytuŋaa kabeyaŋ, nda ganji zaytuŋaa kabeyaŋ, nda *mirtuŋaa kabeyaŋ, nda teenaynaa sarbayyaŋ, nda tuuri guzuba kabeyaŋ ka tendeyaŋ tee sanda takaa kaŋ nda a hantumandi.»^b

¹⁶ Jamaa fatta ka koy kate ey. I na tendeyaŋ tee, boro foo kul g'a tee nga hugoo sooraa boŋ wala batumaa ra, nda Irkoy *hugoo batumawey ra, nda koyraa mijoo kaŋ se i ga nee Harey mijoo farroo ra, nda koyraa mijoo kaŋ se i ga nee Efrayim mijoo farrey ra. ¹⁷ Jamaa kul, borey kaŋ willi kate ka hun tamtaraa ra na tendeyaŋ tee, i goro tendewey wey ra. Za Nun iz'aroo Žozuwe waati hala ka kaa hanoo din Izirayel borey mana bay ka woo cine tee, hooray beeriyaŋ teendi. ¹⁸ Zaari kul, zaari

^a8.14 *Tendewey jingaroo no.

^b8.15Sargarey 23.33–43; Alhukumoo 16.13–15.

jinaa ka koy ikokorantaa Irkoy ašariyaa tiiraa ga cawandi. I na jingaroo tee jirbi iyye, jirbi yaahantoo hane i na margari kayante tee ka sawa nda hantumoo kan kayandi.

Izirayel borey na ngi zunubey har kaaray

9¹Handu follokaa jirbi waranka cindi taacantoo (24to) ra, Izirayel borey marga ka saaku kasa nda labu daŋ ngi ga ka meehaw. ²Izirayel borey hayroo na ngi boŋ fay nda yawey, i koy kay ka ngi zunubey nda ngi baabey laybey har kaaray. ³Waatoo kaŋ i kaa ka kay ngi kaydogey ra, i na guuru hinza cine tee i ga Abadantaa, ngi Koyoo *ašariyaa tiiraa caw. I yee ka guuru hinza cine tee i ga ngi zunubey har, i ga sujudu Abadantaa, ngi Koyoo jine.

⁴Yešuwaa, nda Bani, nda Kadmiyel, nda Šebaniya, nda Bunni, nda Šerebiya, nda Bani, nda Kenani žigi ka koy *Lewi borey dogoo ra ka jinde jer ka kaati ka Abadantaa, ngi Koyoo cee.

Lewi borey Irkoy ŋaarayroo

⁵Lewi borey Yešuwaa, nda Kadmiyel, nda Bani, nda Hašabneya, nda Šebaniya, nda Šerebiya, nda Hodiya, nda Šebaniya, nda Petakiya nee:

«Wa tun ka war Koyoo Abadantaa saabu abada hala abada.

Abadantaa, ni maa daržantaa ma saabandi

kaŋ bisa saabuyan kul nda beeray kul!

⁶Ni hinne ti Abadantaa.

Ni ka beenaa tee,

ka beenaa beenaa nda nga hayey kul kaŋ goo a ra,

nda laboo nda haya kul kaŋ goo a boŋ,

teekowey nda haya kul kaŋ goo i ra tee.

Ni no ka hundi daŋ wey kul ra,

haya kul kaŋ goo beenaa ra ga sujudu ma ne.

⁷Ni ti Abadantaa, Irkoy kaŋ na Ibirim suuba,

kaŋ n'a fattandi Ur koyraa kaŋ goo Kalde gandaa ra,

de n'na maapoo daŋ Ibrahima.

⁸Ni dii kaŋ a ga laadir,

n'na *amaana daŋ ni nda a game,

ka nga hayroo noo gandaa

kaŋ ti Kanaŋ borey, nda Heti borey, nda Amor borey,

nda Ferezi borey, nda Žebuz borey, nda Girgaši borey wane.

Hayaa kaŋ n'n'a har, n'n'a tee, zama n'ga šerre.

⁹Ni dii ir hayragey zaraboo Misira,

de mo ni maa ngi wurroo Kakaarey teekoo jere.

¹⁰N'na tammaasayaŋ nda kayfiyaŋ tee,

ka Firawuuna nda nga borey gande,

nda nga gandaa jamaa kul,

zama n'ga kabekunafutaa bay kaŋ i n'a tee ir hayragey se.

N'na ni maapoo kaataray,

woo se a ga bara hala hō.

¹¹N'na teekoo fersi ihinka Izirayel borey jine,

de i bisa teekoo game a ga kogu.

N'na borey kaŋ g'i gaarandi warra hari guusey ra,

ma nee tondi kaŋ kaŋ hari guusa ra.

¹²N'na duula kaŋ ga kay i jine k'i gongu zaari here,

n'na nuune kaŋ ga kay i jine cijin here ka ngi fondaa noo gaay

kaŋ i ga hima k'a zaa.

¹³Ni zunbu Sinay tondi hondoo boŋ,

ni goo beenaa ra ka šelaŋ i se,
n'na hantum šerranteyaj kaŋ kayandi dunbu i se nda ašariya cimikoyniyaj,
nda hantumyaj, nda yaamar hennayaj.

¹⁴ N'n'i bayrandi ni *hunanzamzaari henanantaa,
de mo n'na yaamaryaj, nda hantumyaj, nda *ašariya daŋ i se
ni tamoo Musa bande.

¹⁵ Waatoo kaŋ i heray,
n'n'i noo ŋaayan kaŋ hun beenaa ra waatoo kaŋ i jaw,
n'na hari fattandi i se tondoo ra,
ni nee i se i ma huru ka gandaa mayray
kaŋ n'na kabe jer ka žee kaŋ n'g'a noo i se.

¹⁶ Amma ŋgi nda ir hayragey bolsay, i boŋšenday.

I mana haŋajer ni yaamarey se.

¹⁷ I wanji ka maa,

i mana hongu kayfey kaŋ n'n'i tee i se.

I boŋšenday, ŋgi tureyanoo ra

i na boŋkoyni tee ŋgi boŋ se ka willi ŋgi tamtaraa ra Misira.

Amma ni man'ti kala Koy kaŋ ga yaafa,

kaŋ ga alhormo tee, a ga tamalla,

n'si cahā ka futu, ni borohennataraa ga beeri,

man'i naŋ.

¹⁸ Ba waatoo kaŋ i na guuru mennandi k'a tee yagaw

ka nee: «Ni Koyoo ne,

woo kaŋ na ni fattandi Misira!»^c

I hanse ka ni tooŋe.

¹⁹ Amma ni, ni hinnari beeroo ra,

man'i fur saajoo ra.

Duulaa kaŋ ga kay mana fay nda k'i gongu zaari here

nda nuunaa kaŋ ga kay cijin here ŋgi diraa ra,

ka ŋgi fonda noo gaay kaŋ i ga hima k'a zaa.

²⁰ N'na ni *Hundi henna k'i noo fahamay,

mana ŋaahayaa kaŋ se i ga nee *man ganji i se i m'a ŋaa,

n'n'i noo hari waatoo kaŋ i jaw.

²¹ Jiiri woytaaci (40) haya kul kaŋ ga i ga too saajoo ra

n'n'a noo i se.

Haya kul man'i kuma,

ŋgi bankaarawey mana žen,

ŋgi cewey mana funsu.

²² N'na laamaryaj nda jamaryaj kaŋandi kabey ra
k'i noo labey hirrey.

I na Hešboŋ gandaa kaŋ ti kokoyoo Sihoŋ wane,

nda Bašaj gandaa kaŋ ti kokoyoo Og wane

daŋ ŋgi mayray ra.

²³ N'na ŋgi hayroo goorandi sanda beenaa handarawey

k'i daŋ gandaa ra

kaŋ ni nee ŋgi baabey se kaŋ i ma koy a mayray.

²⁴ ŋgi hayroo huru gandaa ra, i n'a mayray,

n'na gandaa gorokey, Kanaŋ borey kayna i jine,

n'n'i daŋ kabey ra,
 ngi kokoyey nda gandraa jamawey,
 hala i ma haya tee i se kaŋ i baa.

²⁵ I na koyrayaŋ kaŋ kuubandi nda cete dii nda labu hennayaŋ,
 huguyaŋ huru ngi mayraa ra kaŋ ga too nda haya henna dumi kul,
 day fanšanteyaŋ, nda *alaneb faari, nda *zaytuŋaa,
 nda tuuri boobo kaŋ izey ga ŋandi.
 I ŋaa hala i kungu, i na gaaham tee,
 i huna kaani ra ni borohennataray beeroo ra.

²⁶ Amma i ture, i tun ma ne.

I na banda bere ni ašariyaa se,
 i na ni annabey wii kaŋ ga kašeta i ga i ma willi ni ga,
 i hanse ka ni tooŋe.

²⁷ Woo ga, n'n'i kaŋandi ngi torrokey kabey ra kaŋ n'i šiita.

Amma ngi binemaraa waati i kaati ka ni cee,
 n'na haŋajer i se beenaa ra,
 ni hinnari beeroo ra n'n'i noo hallasikawyaŋ
 kaŋ n'i feeri k'i kaa ngi iberey kabey ra.

²⁸ Waatoo kaŋ i duu hunanzamay, i yee koyne ka ifutu tee ni jine.

Woo ga, n'n'i naŋ ngi iberey kabey ra kaŋyaŋ na gaabi daŋ i ga.

I yee koyne ka kaati ka ni cee,
 ni, n'na haŋajer i se beenaa ra,
 ni tamallayan beeroo ra cee boobo n'n'i feeri.

²⁹ Ni kašeta i ga hala i ma willi kate ni ašariyaa ga,

amma i na binebeeray,
 i mana haŋajer ni yaamarey se,
 i na zunubu tee ni hantumey kaŋ kayandi ga,
 ka gar boro kaŋ g'i ka dira,
 ga hin ka huna nda ey,
 i tee turante nda hiŋešenda,
 i mana haŋajer.

³⁰ Jiiri boobo n'n'i suuri,

n'na ni Hundoo ka ni annabey ka kašeta i ga,
 amma i mana maa.

Woo ga, n'n'i kaŋandi gandawey jamawey kabe ra.

³¹ Ni tamallayan beeroo ra man'i halaci,

man'i fur,
 zama ni man'ti kala Koy kaŋ ga hinna a ga tamalla.

³² Sohō ir Koyoo, Irkoy beeroo, Hinikoyoo kaŋ ti hunburhaya,

ni kaŋ ga amaana too, kaŋ ga borohennataray tee,
 zaraboo kaŋ duu ir, nda ir kokoyey, nda ir boŋkoyney, nda ir *sargari juwalkey,
 nda ir annabey, nda ir baabey, nda ni jamaa kul

za Asiri kokoyey waati hala hō,

mas'a guna sanda haya kaccu.

³³ N'ga henan hayaa kul ra kaŋ duu ir,

zama n'ga goy nda cimi,
 ir, ir na goy futu tee.

³⁴ Ir kokoyey, nda ir boŋkoyney, nda ir sargari juwalkey, nda ir baabey mana ni ašariyaa ka dira,

i mana lakkal daŋ ni seedetarayey se kaŋ nda ni kašeta i ga.

³⁵ Ba kaŋ i goo ngi laamaa ra,

ba kaŋ n'n'i noo gomni beeri,

ganda beeri henna ra kaŋ n'n'a daŋ i jine,

i mana alhaadimay ma ne,

i mana willi ngi goy futawey se bande.

³⁶ Hō baŋŋayaŋ ti ir!

Gandaa kaŋ n'n'a noo ir baabey se

hala i ma nga tuuri-izey ŋaa, i ma daame nda nga gomnoo,

ir man'ti kala baŋŋayaŋ a ra!

³⁷ Nga hegay beeroo man'ti kala kokoyey wane

kaŋ n'n'i daŋ ir boŋ ir zunubey maaganda.

Ir nda ir almaney goo i cire k'ir tee woo kaŋ kan i se,

ir goo binemarayyan beeri ra!»

Jamaa kayandi ngi ma dira ašariyaa bande

10¹ Hayey wey kul maaganda, ir na allaahidu šenda zaa k'a hantum. Ir jineborey, nda *Lewi borey, nda ir *sargari juwalkey na ngi tammaasaa dan kaddaasoo ga. ² Borey kan tammaasawey goo kaddaasoo ga maaney ne: Hakaliya iz'aroo Nehemi kan ti goforneroo, nda Sedesiyas, ³ nda Seraya, nda Azariya, nda Žeremi, ⁴ nda Pašehur, nda Amariya, nda Malkiya, ⁵ nda Hatuš, nda Šebaniya, nda Maluk, ⁶ nda Harim, nda Meremot, nda Abdiyaa, ⁷ nda Daniyel, nda Ginetoŋ, nda Baruk, ⁸ nda Mešulam, nda Abiya, nda Miyamin, ⁹ nda Maziya, nda Bilgay, nda Šemaya, wey ti sargari juwalkey.

¹⁰ Lewi borey ti: Azaniya iz'aroo Yešuuwa, nda Binuwi kan ti Henadad boro, nda Kadmiyel, ¹¹ nda ngi armey Šebaniya, nda Hodiya, nda Kelita, nda Pelaya, nda Hanaŋ, ¹² nda Miše, nda Rehob, nda Hašabiya, ¹³ nda Zakur, nda Šerebiya, nda Šebaniya, ¹⁴ nda Hodiya, nda Bani, nda Beninu.

¹⁵ Jamaa boŋkoyney ti: Paroš, nda Pahat-Mowab, nda Elam, nda Zattu, nda Bani, ¹⁶ nda Bunni, nda Azgad, nda Bebay, ¹⁷ nda Adoniya, nda Bigway, nda Adin, ¹⁸ nda Ater, nda Ezekiyas, nda Azur, ¹⁹ nda Hodiya, nda Hašum, nda Besay, ²⁰ nda Harif, nda Anatot, nda Nebay, ²¹ nda Magpiyaš, nda Mešulam, nda Hezir, ²² nda Mešežabel, nda Sadok, nda Yaduwa, ²³ nda Pelatiya, nda Hanaŋ, nda Anaya, ²⁴ nda Oze, nda Hananiya, nda Hašub, ²⁵ nda Ha-Loheš, nda Pilha, nda Šobek, ²⁶ nda Rehun, nda Hašabna, nda Maseya, ²⁷ nda Ahiya, nda Hanaŋ, nda Anaŋ, ²⁸ nda Maluk, nda Harim, nda Baana.

²⁹ Izirayel borey cindey, maanaa sargari juwalkey, nda Lewi borey, nda hugu mee lakkalkey, nda donkey, nda Irkoy *hugoo goykey, nda borey kul kan na ngi boŋ fay gandawey jamawey ga ka dira nda Irkoy *ašariyaa, ngi nda ngi wandey, nda ngi iz'arey, nda ngi ize woyey, nda borey kan ga hin ka faham ³⁰ tonton ngi armey ga kan ti ngi jineborey. I žee ka allaahidu zaa kan ngi ga dira nda Irkoy ašariyaa kan a n'a noo i se Musa, Irkoy tamoo bande. I nee kan ngi ga Abadantaa, ir Koyoo yaamarey, nda nga hantumey kan kayandi, nda nga hantumey kul dii k'i ka dira.

³¹ I nee: «Ir ga allaahidu zaa kan ir s'ir ize woyey noo hiijay gandaa jamawey borey se, ir si ngi ize woyey zaa k'i noo ir iz'arey se hiijay. ³² *Hunanzamaari, nda zaari henanante, nda gandaa jamawey kate maamalahaya, nda attam wala haya kul kan no, ir si haya kul day. Jiiri iyee ka kaa jiiri iyee ir ga laboo naŋ a ma hunanzam, ir ga garawkoyney garaw dumi kul yaafa. ³³ Ir ga kayandi k'a tee alaada kan jiiri kul ir ga nzorfu kaaray tamma foo kan ti garam taaci noo Abadantaa hugoo goyoo alhaadimaa se, ³⁴ nda takulawey kan ga jisandi, nda *taasu sargaroo kan ga hun waati kul, nda *sargari kukurantaa kan ga hun waati kul, nda hunanzamzaarey, nda handu kayyaney, nda jingarey cere kubayyaney, nda sargari henanantey, nda *zunubu sargarey kan ga zunubu tuusu Izirayel nda ir Koyoo hugoo goyoo kul se. ³⁵ Ir, sargari juwalkey, nda Lewi borey, nda jamaa cindoo na *alkurra kar ka bay hugu kan ga hima ka kate tuuri ir Koyoo hugoo se. Jiiri ka kaa jiiri, waatoo kan kayandi ga ir ga kate tuuroo ka sargarey ton Abadantaa, ir Koyoo sargari tonadogoo boŋ, ka sawa nda woo kan ašariyaa n'a har. ³⁶ Jiiri kul mo ir kayandi ka kate Abadantaa hugoo ra ir laboo heгаа ize jina-jinawey nda ir tuuri-ize kul jina-jinawey. ³⁷ Ir ga kate ir gunde jinawey nda ir adabbawey hay jinawey ka sawa nda woo kan ašariyaa n'a har. Ir ga kate ir haw-ize jina-jinawey, nda ir alman buuna ize jina-jinawey ir Koyoo hugoo ra. Ir g'i noo sargari juwalkaa se kan ga goy ir Koyoo hugoo ra. ³⁸ Ir ga kate i se mo baa jinaa ir farin hennaa ra, nda ir tuuri-ize sargarey ra, nda *alaneb hari ra, nda jii ra, ir g'i jisi hugu-izey ra kan goo ir Koyoo hugoo gundoo ra. Ir ga kate ir duuraa *azakkaa Lewi borey se. Lewi borey hunday no ma koy azakkaa woo dii koyrawey kul kan ra ir ga goy. ³⁹ Sargari juwalkaa kan ti Haruna iz'aru

ga hanga Lewi borey waati kaŋ i ga koy azakkaa dii. Lewi borey ga kate azakkaa azakkaa k'a ka koy ir Koyoo hugoo alman jisidogoo hugu-izey ra. ⁴⁰Zama Izirayel borey ga kate hugu-izey din ra alkamaa, nda alaneb haroo, nda jiyoo kaŋ i g'a kaa sanda baa. No din ra jinay henanantey goo, no din ra sargari juwalkey kaŋ ga goy, nda hugu mee lakkalkey, nda donkey goo.

Woo ra ir s'ir Koyoo hugoo naŋ.»

Alyahuudey kaŋ willi kate ka goro Žerizalem

11 ¹ Jamaa jineborey kaa ka goro Žerizalem koyraa ra. Jamaa cindoo na *alkurra kar ka boro woy (10) kul boro foo zaa kaŋ ma kaa ka goro Žerizalem koyra henanantaa ra. Boro yaggaa ga hin ka goro koyrawey cindey ra. ² Jamaa na albarka daŋ borey kul se kaŋ yadda ka kaa ka goro nda ngi boŋ Žerizalem.

³ Gandaa zamnaroo boŋkoyney kaŋ kaa ka goro Žerizalem ne: Izirayel borey cindey, *sargari juwalkey, nda *Lewi borey, nda Irkoy *hugoo goykey, Sulaymaana goykey hayrey cindi Žuda gandaa koyrawey ra, boro kul nga hugoo ra. ⁴ Žuda boroyaŋ nda Benžameŋ boroyaŋ kaa ka goro Žerizalem. Žuda borey ti: Ataya kaŋ baabaa ti Oziiyas, Oziiyas baabaa ti Zakariya, Zakariya baabaa ti Amariya, Amariya baabaa ti Šefatiya, Šefatiya baabaa ti Mahalalel, Peres hayroo boroyaŋ no, ⁵ nda Maseya kaŋ baabaa ti Baruk, Baruk baabaa ti Kol-Hoze, Kol-Hoze baabaa ti Hazaya, Hazaya baabaa ti Adaya, Adaya baabaa ti Yoyarib, Yoyarib baabaa ti Zakariya, Zakariya baabaa ti Šiloni. ⁶ Peres hayroo kaŋ goro Žerizalem, i kul cere ra hinnaa man'ti kala aru alkadarante boro zangu taaci nda woydu cindi yaaha (468).

⁷ Benžameŋ borey ti: Sallu, Sallu baabaa ti Mešulam, Mešulam baabaa ti Yowed, Yowed baabaa ti Pedaya, Pedaya baabaa ti Kolaya, Kolaya baabaa ti Maseya, Maseya baabaa ti Itiyel, Itiyel baabaa ti Ezayi, ⁸ nga dumaa ga, Gabay nda Salay, i kul cere ra man'ti kala boro zangu yagga nda waranka cindi yaaha (928). ⁹ Žowel kaŋ baabaa ti Zikri ti ngi alwakiiloo, nda Žuda kaŋ baabaa ti Senuwa ti koyraa alwakiili hinkantoo.

¹⁰ Sargari juwalkey ti: Yedaya kaŋ baabaa ti Yoyarib, nda Yakini, ¹¹ nda Seraya kaŋ baabaa ti Hilkiya, Hilkiya baabaa ti Mešulam, Mešulam baabaa ti Sadok, Sadok baabaa ti Merayot, Merayot baabaa ti Ahitub, nga ti Irkoy hugoo boŋkoynoo, ¹² nda ngi armye kaŋ ga goy hugoo ra. I kul cere ra man'ti kala boro zangu yaaha nda waranka cindi hinka (822), nda Adaya kaŋ baabaa ti Yeroham, Yeroham baabaa ti Pelaliya, Pelaliya baabaa ti Amsi, Amsi baabaa ti Zakariya, Zakariya baabaa ti Pašehur, Pašehur baabaa ti Malkiya, ¹³ nda nga armye kaŋyaŋ ti hugu boŋyaŋ, i kul cere ra man'ti kala boro zangu hinka nda woytaaci cindi hinka (242), nda Amasay kaŋ baabaa ti Azarel, Azarel baabaa ti Azay, Azay baabaa ti Mešilemot, Mešilemot baabaa ti Imer, ¹⁴ nda ngi armye kaŋyaŋ ti boro alkadaranteyaŋ, i kul cere ra man'ti kala boro zangu nda waranka cindi yaaha (128). Ngi alwakiiloo ti Zabdiyel kaŋ baabaa ti Hagedolim.

¹⁵ Lewi borey ti: Šemaya kaŋ baabaa ti Hašub, Hašub baabaa ti Azirikam, Azirikam baabaa ti Hašabiya, Hašabiya baabaa ti Bunnii, ¹⁶ nda Šabtay, nda Yozabad kaŋ Lewi borey jineborey ra, ngi ga Irkoy hugoo tarayhere goyey ga talfandi ¹⁷ nda Mataniya kaŋ baabaa ti Miše, Miše baabaa ti Zabdi, Zabdi baabaa ti Asaf, nga ti donkey jineboraa kaŋ ga dooney nda Irkoy ŋaarayroo juwal, nda Bakkukiya kaŋ ti nga armye ra boŋkoyni hinkantoo, nda Abda kaŋ baabaa ti Šamuwa, Šamuwa baabaa ti Galal, Galal baabaa ti Yedutun. ¹⁸ Lewi borey kaŋ kaa ka goro koyra henanantaa ra, i kul cere ra man'ti kala boro zangu hinka nda woyyaaha cindi taaci (284). ¹⁹ Hugu mee lakkalkey ti: Akub, nda Talmoŋ, nda ngi armye, hugu mee lakkalkey no, i kul cere ra man'ti kala boro zangu nda wooye cindi hinka (172).

²⁰ Izirayel borey cindey, maanaa sargari juwalkey nda Lewi borey koy goro Žuda koyrawey kul ra, boro foo kul nga dogoo ra. ²¹ Irkoy hugoo goykey koy goro fargandoo kaŋ maŋnoo ti Ofel ra. Siha nda Gišpa ti ngi boŋkoyney.

²² Lewi borey kaŋ goo Žerizalem, ngi boŋkoyney ti Uzi, Uzi baabaa ti Bani, Bani baabaa ti Hašabiya, Hašabiya baabaa ti Mataniya, Mataniya baabaa ti Mika. A si hun kala Asaf hayroo ra kaŋ ti donkey kaŋ ga huga nda Irkoy hugoo goyey. ²³ Donkey ga hima ka boŋdum kokoyoo yaamaroo se kaŋ a g'a noo i se zaari ka kaa zaari.

²⁴ Mešežabel iz'aroo Petakiya kaŋ ti Žuda iz'aroo Zera hayroo boro, nga no kokoyoo n'a daŋ a ma Izirayel almušakkawey kul hanse kaŋ kaa kokoyoo do.

Alyahuudey kaŋ goo Žerizalem se taray

²⁵ Žuda boro fooyaŋ koy goro koyra kanbey nda nongey kaŋ goo ŋgi laamaa ra. I koy goro Kiryat-Arba nda nga koyra kanbey ra, nda Dibonj nda nga koyra kanbey, nda Yekabsel nda nga koyra kanbey, ²⁶ nda Yešuwa, nda Molada, nda Bet-Pelet, ²⁷ nda Hasar-Šuwal, nda Ber-Šeba nda nga koyra kanbey, ²⁸ nda Siklak, nda Mekona nda nga koyra kanbey, ²⁹ nda En-Rimonj, nda Sora, nda Yarmut, ³⁰ nda Zanowa, nda Adulam nda nga koyra kanbey, nda Lakiš nda nongey kaŋ goo nga laamaa ra, nda Azeka nda nga koyra kanbey. I koy goro k'a dii za Ber-Šeba hala Hinom gooroo do. ³¹ Benžamej mo borey koy goro Geba, nda Mikmas, nda Aya, nda Betel nda nga koyra kanbey, ³² nda Anatot, nda Nob, nda Ananiya, ³³ nda Hasor, nda Rama, nda Gitayim, ³⁴ nda Hadid, nda Seboyim, nda Nebalat, ³⁵ nda Lod, nda Ono, nda gooroo kaŋ se i ga nee Kabe Goykey gooroo. ³⁶ *Lewi borey kaŋ goo Žuda gandaa ra, boroyaŋ i ra kara Benžamej borey ga.

Sargari juwalkey nda Lewi borey kañ kaa ka hun Babilon

12 ¹*Sargari juwalkey nda *Lewi borey kañ willi kate Šaltiyel iz'aroo Zorobabel nda Yešuwá bande ne: Seraya, nda Žeremi, nda Ezra, ²nda Amariya, nda Maluk, nda Hatuš, ³nda Šekaniya, nda Rehum, nda Meremot, ⁴nda Iddo, nda Ginetoy, nda Abiya, ⁵nda Miyamin, nda Madiya, nda Bilga, ⁶nda Šemaya, nda Yoyarib, nda Yedaya, ⁷nda Sallu, nda Amok, nda Hilkiya, nda Yedaya. Wey ti sargari juwalkey nda ngi arma boñkoyney jerey Yešuwá waati. ⁸Lewi borey ti: Yešuwá, nda Binuwi, nda Kadmiyel, nda Šerebiya, nda Žuda, nda Mataniya. Nga nda nga armye no ma saabuyan dooney juwal. ⁹Bakbukiya, nda Unni, nda ngi armye kañ ga kay i tenje k'i zaabi.

¹⁰Yešuwá ka Yoyakim hay, Yoyakim na Elyašib hay, Elyašib na Yoyada hay, ¹¹Yoyada na Žonatañ hay, Žonatañ na Yaduwa hay.

¹²Yoyakim waatoo ra, sargari juwalkey nda hugu boñey ne: Seraya hugoo, Meraya ti hugu boñoo, Žeremi hugoo, Hananiya ti hugu boñoo, ¹³Ezra hugoo, Mešulam ti hugu boñoo, Amariya hugoo, Yohanañ ti hugu boñoo, ¹⁴Meliku hugoo, Yonatañ ti hugu boñoo, Šebaniya hugoo, Isufi ti hugu boñoo, ¹⁵Harim hugoo, Adna ti hugu boñoo, Merayot hugoo, Helkay ti hugu boñoo. ¹⁶Iddo hugoo, Zakariya ti hugu boñoo, Ginetoy hugoo, Mešulam ti hugu boñoo, ¹⁷Abiya hugoo, Zikri ti hugu boñoo, Minyamin hugoo nda Mowadiya hugoo, Piltay ti hugu boñoo^d, ¹⁸Bilga hugoo, Šamuwa ti hugu boñoo, Šemaya hugoo, Žonatañ ti hugu boñoo, ¹⁹Yoyarib hugoo, Matnay ti hugu boñoo, Yedaya hugoo, Uzi ti hugu boñoo, ²⁰Salay hugoo, Kalay ti hugu boñoo, Amok hugoo, Eber ti hugu boñoo, ²¹Hilkiya hugoo, Hašabiya ti hugu boñoo, Yedaya hugoo, Netaniyel ti hugu boñoo.

²²Elyašib, nda Yoyada, nda Yohanañ, nda Yaduwa waati no i na Lewi borey hantum sanda hugu boñ, woo teendi hala Pers kokoyoo Dariyus waati.

²³Lewi borey hugu boñey hantumandi taarikey citaaboo ra hala Elyašib iz'aroo Yohanañ waati.

²⁴Lewi borey boñkoyney ti Kadmiyel iz'arey Hašabiya, nda Šerebiya, nda Yešuwá nda ngi armye kañ g'i tenje ka saabu nda albarka dañyan dooni konday konday ka sawa nda Dawda, Irkoy boraa yaamaroo.

²⁵Mataniya, nda Bakbukiya, nda Abdiyás, nda Mešulam, nda Talmoñ, nda Akub ti jinay jisidogey hugey miñey kañ goo Irkoy *hugoo miñey jere lakkalkey. ²⁶Wey ti borey kañ cindi ka goy Yoyakim waati kañ ti Yešuwá iz'aru, Yešuwá ti Yosadak iz'aru, nda goforneroo Nehemi waati, nda sargari juwalkaw nda *citaaboo baykaw alfagaa Ezra waati.

Cetaa talfiyanoo Irkoy ga jingaroo

²⁷Jingaroo kañ tee Žerizalem koyraa cetaa talfiyanoo Irkoy ga maaganda, woo se i koy nongu kul kañ ra *Lewi borey goo k'i cee i ma kaa Žerizalem hala ngi ma jingaroo tee ñaali ra nda saabuyan, nda dooniyan, nda guuruyan kañ ga kara-kara, nda kurbuyan, nda kuntijiyañ. ²⁸Donkey marga, i hun Žerizalem nda koyrawey kañ goo nga laamaa ra, nda Netofa koyra kanbey, ²⁹nda Bet-Gilgal, nda Geba nda Azmawet laamawey, zama donkey nka huguyan cin ngi boñ se Žerizalem koyra kanbey ra. ³⁰*Sargari juwalkey nda Lewi borey na ngi boñ henanandi, i na jamaa henanandi, i na koyraa miñey nda cetaa henanandi.

³¹Woo banda ga, ay na Žuda boñkoyney žigandi cetaa ga, ay na donkaw margari beeri hinka tee. Margari jinaa dira cetaa boñ kabe guma here ka koy koyraa miñoo kañ se i ga nee Birjoo miñoo here. ³²Ngi dumawey ga, Hošaya nda Žuda

^d12.17 *Minyamin hugoo nda Mowadiya hugoo, Piltay ti hugu boñoo, Ebere šenni ra, almaganaa faa ti Minyamin hugoo, [...] ti hugu boñoo, Mowadiya hugoo, Piltay ti hugu boñoo.*

boŋkoyney jere faa ga dira, ³³nda Azariya, nda Ezra, nda Mešulam, ³⁴nda Žuda, nda Benžameŋ, nda Šemaya nda Žeremi, ³⁵nda sargari juwalkey iz'arey nda ngi laati beerey: Zakariya baabaa ti Yonataŋ, Yonataŋ baabaa ti Šemaya, Šemaya baabaa ti Mataniya, Mataniya baabaa ti Mikaya, Mikaya baabaa ti Zakur, Zakur baabaa ti Asaf, ³⁶nda nga armey Šemaya, nda Azarel, nda Milalay, nda Gilalay, nda Mahay, nda Netaniyel, nda Žuda, nda Hanani. Irkoy bora Dawda hooray jinawey goo i kone, *citaaboo baykaw alfgaa Ezra goo jiney ra. ³⁷Waatoo kaŋ i too koyraa mijoo ga kaŋ se i ga nee Hari Hundogoo mijoo, i žigi tintimey ga ka koy Dawda koyraa ra. I žigi cetaa ga, i goo Dawda kokoy hugoo se beene, woo banda ga, i koy hala koyraa mijoo ga kaŋ se i ga nee Harey mijoo kaŋ goo Dawda koyraa se waynahunay.

³⁸Margari hinkantoo koy kabe waawa here. Agay nda boŋkoyney jere foo goo i se banda cetaa boŋ. Ir koy soorohugu kukoo kaŋ se i ga nee Alforoney soorohugu kukoo se beene ka koy hala cete tafaa do. ³⁹Ir koy bisa nda koyraa mijoo kaŋ se i ga nee Efrayim mijoo se beene here, ka bisa koyraa mijoo ga kaŋ se i ga nee Yešana huru mijoo, ka koy koyraa mijoo do kaŋ se i ga nee Hamiisawey huru mijoo, ka bisa nda soorohugu kukoo kaŋ se i ga nee Hananeyel soorohugu kukoo nda soorohugu kukoo kaŋ se i ga nee Boro Zangu (100) soorohugu kukoo ka koy hala koyraa mijoo do kaŋ se i ga nee Feejey huru mijoo. Ir koy kay koyraa mijoo ga kaŋ se i ga nee Lakkalkey huru mijoo. ⁴⁰Donkey margari hinkaa koy kay Irkoy *hugoo ra. Agay mo takaa din da nda alkaaley kaŋ goo ay bande, ⁴¹nda sargari juwalkey Eliyakim, nda Maseya, nda Minyamin, nda Mikaya, nda Elyohenay, nda Zakariya, nda Hananiya, nda laati beeriyaŋ, ⁴²nda Maseya, nda Šemaya, nda Eleyazar, nda Uzi, nda Yohanaŋ, nda Malkiya, nda Elam, nda Ezer. Donkey ga don, Yizrakiya ti ngi jineboraa.

⁴³Hanoo din borey na sargari boobo kaa, i jaali, zama Irkoy ka hanse k'i jaalandi. Woyey nda zankey mo jaali, boro ga maa Žerizalem jaaloo nongu mooro ra.

Sargari juwalkey nda Lewi borey bagaa

⁴⁴Alwaatoo woo ra i na boroyaŋ daŋ kaŋ ga hugey lakkal kaŋ ga tee mangasa kaŋ ra hayey goo kaŋ ga nondi *sargari juwalkey nda *Lewi borey se. I ga hegaa ize jina-jinawey nda *azakkaa dii koyrawey faarey ga, baayaŋ no kaŋ *ašariyaa n'i kayandi sargari juwalkey nda Lewi borey se, zama Žuda borey ga jaali kaŋ sargari juwalkey nda Lewi borey goo ngi goyey ra. ⁴⁵I ga ngi Koyoo goyoo nda henanandiyanoo tee. Donkey nda hugu mee lakkalkey mo ga ngi goyoo tee ka sawa nda Dawda nda nga iz'aroo Sulaymaana yaamaroo. ⁴⁶Za Dawda nda Asaf waatoo ra donkey jineborey goo no, nda dooniyaŋ kaŋ nda i ga Irkoy saabu. ⁴⁷Zorobabel waati nda Nehemi waati, Izirayel kul ga bagawey kaa kaŋ donkey nda hugu mee lakkalkey ga hima ka duu ey. I ga baa cere-cerantey mo noo Lewi borey se, de Lewi borey ga baa cere-cerantey noo Haruna iz'arey se.

Izirayel borey na ngi boŋ fay nda alkabiilawey cindey

13¹ Alwaati follokaa din da ra, kaŋ Musa *ašariyaa tiiraa goo ma cawandi jamaa se, i dii a ra kaŋ Amoŋ borey nda Mowab borey, abada i si huru Irkoy jamaa margaroo ra^e, ² zama i mana kaa ka Izirayel borey kubay nda ŋaayan nda hari, nda mo zama i na Balam sufuray hala a m'i danga, amma ir Koyoo na dangaroo bere k'a tee albarka.^f ³ Waatoo kaŋ borey maa ašariyaa, Izirayel na ngi boŋ fay nda jamaa dumi-dumey kul kaŋ goo i ra.

⁴ Za woo mana tee, *sargari juwalkaa Elyašib kaŋ ti Tobiya boro, kaŋ ga huga nda ir Koyoo *hugoo galliyawey, ⁵ a na galliya foo hanse Tobiya se kaŋ ra *taasu sargarey cindi, nda dugey, nda jinawey, nda *azakkaa kaŋ ga hun alkamaa, nda *alaneb hari, nda jiyoo ra. Hayey no kaŋ ga hima ka nondi *Lewi borey, nda donkey, nda hugu mee lakkalkey se, nda hayey kaŋ ga diyandi sargari juwalkey se.

⁶ Ay sii Žerizalem waatoo kaŋ ra woo ga teendi, zama ya nka koy kokoyoo jeroo ga, Babiloŋ kokoyoo Artasereses laamaa jiiri waranza cindi hinkantoo (32to) ra. Waati banda ga, ay n'a wiri kokoyoo ga ⁷ a ma naŋ ya willi kate Žerizalem, waatoo din no ay dii haya laalaa kaŋ Elyašib n'a tee ka Tobiya noo galliya Irkoy hugoo batumaa ra. ⁸ A hanse k'ay dor. Hugu jinay kul kaŋ ti Tobiya wane, ay n'a warra taray. ⁹ Ay nee kaŋ i ma galliyawey henanandi, ay na Irkoy hugoo jinawey yeeti i ra, nda taasu sargarey, nda dugey.

¹⁰ Ay maa mo kaŋ Lewi borey bagaa mana nondi i se, de mo Lewi borey nda donkey kaŋ ga huga nda goyoo, affoo kul zuru ka koy nga faaroo ra. ¹¹ Ay citi alkaaley ga ka nee: «Macin se Irkoy hugoo furandi?» Ay na Lewi borey nda donkey marga k'i daŋ ngi goyoo ra. ¹² Woo ga, Žuda borey kul kate alkamaa, nda alaneb haroo, nda jiyoo azakkaa mangasawey ra. ¹³ Ay na mangasawey talfi sargari juwalkaa Šelemiya, nda hantumkaa Sadok, nda Lewi boro kaŋ ti Pedaya ga, ay na Hanan daŋ kaŋ g'i gaa. Hanan ti Zakur iz'aroo, Zakur ti Mataniya iz'aroo. Boroyaŋ no kaŋ ga naanay goo. Ngi no i n'i daŋ i ma hayey zamna ngi armey game.

¹⁴ Ay na Irkoy ŋaaray ka nee: «Ay Koyoo, hongu agay woo maaganda se, masi haya tuusu kaŋ ay n'a tee nda laadirtaray ay Koyoo hugoo nda nga goyey se.»

¹⁵ Alwaati follokaa din da ra, ay dii Žuda gandaa ra boroyaŋ kaŋ ga alaneb musay ka haroo kaa a ra *hunanzamzaaroo hane, i ga jeeni kanandiyar zaa k'i jeeje farkey boŋ, nda alaneb hari moora, nda alaneb-izeyaŋ, nda jeejay izeyaŋ, nda jeejeyaŋ dumi kul, i kate ey Žerizalem hunanzamzaaroo hane. Ay kašeta i ga hanoo kaŋ i ga kaa ka ŋaahayey maamala. ¹⁶ Tir boroyaŋ mo goo no kaŋ kaa ka goro Žerizalem, i ga kate hamiisa nda maamala jinay dumi kul kaŋ i g'i neere hunanzamzaaroo hane Žuda borey se Žerizalem. ¹⁷ Ay citi Žuda gandaa boro kayantey ga, ay nee i se: «Macin ti goy futaa woo kaŋ war n'a tee ka hunanzamzaaroo kaynandi?» ¹⁸ Man'ti takaa woo da no war baabey n'a tee? Ir Koyoo ka kate ir nda koyraa woo ga bonawey wey kul. De war, war ga tonton nga futuroo ga Izirayel ga ka hunanzamzaaroo kaynandi.

¹⁹ Za kubaa zunbu Žerizalem ganbey ga za hunanzamzaaroo mana kaa, ay nee kaŋ i ma ganbey daabu, ay nee koyne kaŋ i mas'i feeri kala hunanzamzaaroo banda ga. Ay n'ay tamyar kayandi koyraa miŋey ga hala jinay masi huru no din hunanzamzaaroo hane. ²⁰ Woo ga, maamalakey nda jinay dumi kul neerekey na cijin foo hala cijin hinka tee i ga kani Žerizalem se taray. ²¹ Ay n'i gagay ka nee i se: «Macin se war na cijinoo tee cetaa jeroo ga?» Nda war yee koyne ka woo tee, ay ga gaabi cebe war se. Za waatoo woo i mana yee koyne ka kaa Žerizalem

^e13.1 Alhukumoo 23.4–6.

^f13.2 Kabuyaney 22.1–6; Alhukumoo 23.3–5.

hunanzamzaaroo hane. ²² Ay nee Lewi borey se kaŋ i ma ngi boŋ henanandi ka kaa ka hugoo mijney lakkal ka hunanzamzaaroo tee haya kaŋ yeetandi jere ga Irkoy se.

Ay na Irkoy ŋaaray ka nee: «Ay Koyoo, woo mo se ma hongu agay, ma hinna ay ga ka sawa nda ni borohennataray beeroo.»

²³ Alwaatey din mo ra, ay dii Žuda boroyaŋ kaŋ na Ašdod woyyaŋ, nda Amon woyyaŋ, nda Mowab woyyaŋ hiiji. ²⁴ Ngi izey jere faa ga Ašdod boro šenni šelaŋ, i ga wan šenni tana nda šenni tanayaŋ, amma i si wan Alyahuudu šenni. ²⁵ Ay citi i ga, ay n'i danga. Ay na affooyaŋ kar, ay na affooyaŋ hinbirey dogu. Ay nee i ma žee nda Irkoy ka nee: «War si war ize woyey nda war iz'arey noo i se hiijay, war si ngi ize woyey nda ngi iz'arey zaa hiijay. ²⁶ Man'ti woo da cine se Izirayel kokoyoo Sulaymaana kaŋ zunubu ra wala? Ganda boobaa woo kul ra Sulaymaana cine mana tee, nga Koyoo ga bag'a, de Irkoy n'a tee Izirayel kul se kokoy, amma woo kul, woy yawey na nga mo kaŋandi zunubu ra. ²⁷ Nga no ir maa kaŋ war na goy laalaa woo cine tee ka laadir jaŋay tee ir Koyoo ga ka hiija woy yawyaŋ.» ²⁸ Sargari juwalkey jineboraa Elyašib iz'aroo Yoyada, nga iz'aru foo ti Horoŋ bora Sanbalat nzuraa. Woo maaganda se ay n'a gaaray k'a moorandi agay.

²⁹ Ay na Irkoy ŋaaray ka nee: «Ay Koyoo, hongu ey, zama i na sargari juwalyanoo nda nga amaanaa⁸ nda Lewi borey amaanaa žiibandi.»

³⁰ Ay n'i henanandi ka yaw kul kaa i game, ay na sargari juwalkey nda Lewi borey daŋ ngi goyoo ra, affoo kul nda nga dogoo. ³¹ Tuurey kaŋ ga nondi sargari, ay na ngi mo ašariyaa gorandi ka ngi waatey kayandi, ay na taka follokaa tee tuuri-izey se.

Ay na Irkoy ŋaaray ka nee: «Ay Koyoo, hongu agay henna, ma gomni tee ya ne!»